

Kainuun liiton lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi

MH § 102

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 31.8.2016 (STM068:00/2015):

"Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja siihen liittyvää maakuntahallinnon perustamista valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön ja valtionvarainministeriön yhteisessä hankkeessa. Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö pyytävät jakelussa mainituilta tahoilta lausunnot luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Myös muut kuin jakelussa mainitut tahot voivat antaa asiassa lausuntonsa.

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman sekä hallituksen 20.10.2015, 7.11.2015 ja 5.4.2016 tekemien linjausten mukaan Suomessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ja maakuntauudistus. Suomeen perustetaan 18 maakuntaa, joilla on omat vaalit ja valtuustot. Vuoden 2019 alusta alkaen maakunnat järjestävät kaikki alueensa sosiaali- ja terveysterveystoimet eli maakunnilla on vastuu siitä, että väestö saa lain mukaiset sosiaali- ja terveysterveystoimet. Maakunnille kootaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi myös muita tehtäviä: työ- ja elinkeinopalvelut sekä aluekehittäminen, ympäristöterveydenhuolto, liikennejärjestelmäsuunnittelu, maaseudun kehittäminen ja pelastustoimi. Valtio rahoittaa maakuntien toiminnan, eli jatkossa kunnilla ei ole enää vastuuta sosiaali- ja terveysterveystoimien järjestämisestä tai rahoituksesta.

Lausuntopyynnön kohteena olevalla hallituksen esityksellä on tarkoitus muun muassa perustaa uudet maakunnat sekä säätää maakuntien hallinnosta ja taloudesta, siirtää järjestämisvastuu sosiaali- ja terveysterveystoimista kunnilta maakunnille, säätää maakuntien saamista rahoituksesta, rahoituksen keräämisen veroperusteista, uudistuksen voimaantumista, henkilöstön asemasta sekä omaisuusjärjestelyistä. Lisäksi tarkoitus on kuntiin jäljelle jäävien perusterveystoimien osalta säätää uusi kuntien perusterveystoimien valtionosuusjärjestelmä. Muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirrosta maakunnille sekä rahoituksesta valmistellaan erillinen hallituksen esitys.

Lausuntopyyntöön vastataan sähköisellä kyselyllä, jossa on kohdenettuja kysymyksiä luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Kyselyyn annettuja vastauksia on mahdollista perustella, minkä lisäksi kyselyyn on varattu runsaasti tilaa myös vapaamuotoiselle kommentoinnille.

Lausuntopyyntöön materiaalit löytyvät Internet-osoitteesta:
<http://alueuudistus.fi/hallituksen-esitysluonnos-31-8-2016>

Lausunnot pyydetään toimittamaan sosiaali- ja terveysministeriöön 9.11.2016 klo 16.15 mennessä. Annetut vastaukset ovat julkisia. Lausuntoyhteenvedossa otetaan huomioon vain määräaikaan saapuneet lausunnot. Annetut lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen valmistelussa. Kyselyyn voi vastata suomeksi tai ruotsiksi.

Sote- ja maakuntauudistuksessa laaditaan lisäksi valinnanvapauslainsäädäntö, uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon monikanavaista rahoitusta sekä siirretään valtion aluehallinnon sekä kuntien ja kuntayhtymien muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä maakunnille. Niitä valmistellaan erillisissä valmisteluhankkeissa, mutta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaissa on otettu huomioon valinnanvapauden edellytyksenä oleva monituottajamalli. Valinnanvapautta ja monikanavaisen rahoituksen yksinkertaistamista koskeva hallituksen esitysluonnos toimitetaan lausunnoille loppuvuodesta.

Valtion aluehallinnon sekä kuntien ja kuntayhtymien muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirtoa koskeva hallituksen esitysluonnos toimitetaan lausunnoille keväällä 2017. Lisäksi sosiaali- ja terveystalouden tuottamista koskeva hallituksen esitys on erikseen lausuttavana yhtäaikaisesti tämän hallituksen esityksen kanssa."

Maakunnan liittojen nykyisiä aluekehitys- ja rakennerahastotehtäviä koskevien säädösten uudistaminen on aloitettu elokuussa 2016 Työ- ja elinkeinoministeriön toimesta. Tämän uudistuksen tilanteesta raportoidaan maakuntahallitukselle erillisessä asiakohdassa.

Kainuun poliittisten puoluejärjestöjen kokouksessa 12.9. sovittiin, että käynnissä olevalla lausuntokierroksella pyritään nostamaan Kainuuta koskevat erityisviestit mahdollisimman vahvasti esille ja selvitetään myös mahdollisuus laatia Kainuun keskeisten toimijoiden yhteinen lausunto. Tästä syystä Kainuun maakuntahallitukselle esitellään tässä alustavat ehdotukset asiakokonaisuuksiksi ja linjauksiksi, joita kunnat voivat hyödyntää valmistellessaan omia lausuntojaan.

Kainuun poliittisten piirijärjestöjen mahdollisesta yhteisestä lausunnona järjestetään kokous 3.10. maakuntavaltuuston kokouksen ja ministeri Vehviläisen ja muutosjohtaja Harjun tilaisuuden jälkeen. Maakuntajohtaja Pentti Malinen esittelee asia kokoukselle ja jakaa asiaan liittyvää lisämateriaalia.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus keskustelee asiasta ja päättää jatkovalmistelua koskevista ohjeistuksista koskien mahdollisen Kainuun toimijoiden yhteistä lausuntoa sekä yhteisiä linjauksia maakunnan ja kuntien kesken.

Maakuntahallitus

Maakuntajohtaja Pentti Malinen esitteli lakivalmistelua sekä lakiluonnoksia. Hän nosti esille eräitä kohtia, joihin lausunnonannossa voitaisiin puuttua.

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
